

KÍGYÓSIAK KÍGYÓSON

Bő egy hónappal ezelőtt (2015. október 3-án) a kárpátaljai Kígyóson jártunk küldöttségben azért, hogy átadjuk részükre azt az összeget, amelyet településünk lakói gyűjtöttek össze. A küldöttségünk tagjai voltak: Botyánszkiné Vida Anna, Duna Jánosné, Lehoczki Zsolt, Pelyhéné Lipták Gabriella, Győri Zoltán és Balogh József. Egy napot töltöttünk náluk, a határon túli nemzettestvéreink településén. Egyszerű kis falu, egyszerű és becsületes emberekkel. Szívesen fogadtak bennünket (már hat évvel ezelőtt kapcsolatba lépni szándékoztak velünk), és most elindult egy olyan kapcsolat, amelynek során hamarosan testvértelepüléssé válhatunk. Az első találkozásunk erre enged következtetni: mindannyian a barátság érzésével feltöltődve jöttünk haza. Magunkkal hoztuk az ő üdvözlőket minden szabadkígyósi lakosnak, és a köszönetüket azoknak, akiktől az adomány származott.

A településről egy ismertetőt hoztam, amit egy Lehoczky Tivadar nevű múlt századi helytörténész írt Kígyósról, meg egy nagyon kedves eredetmondát, amelyik népmondai formában írja le falujuk keletkezésének szomorúan szép történetét. Olvassák figyelemmel és érdeklődéssel! Megéri!

Történeti áttekintés

Kígyós gazdag történelmi hagyományokkal rendelkezik. Lehoczky Tivadar, Kárpátalja falvainak kiemelkedő helytörténeti írója monográfiájában a következőket írja a faluról:

„Kígyós, kies fekvésű magyar anyanyelvű falu a Szernye tó déli részén, az ardói hegy közelében, Nagyberg szomszédságában 49 házzal, 209 lélekkel és 2457 hold tartománnyal. A helység déli részén az erdőnél egy kis lapos mező terjed, mely Király tábornak nevezetik, valószínűen II. Andrásnak e megyében való táborozása emlékéül. A falu különben a nevét a hátarában átfolyó Kígyós pataktól vette,

mely így már 1364-ik évi határjárásnál említetik. XIV. században Kikosnak is íratott. Legalábbis így fordulnak elő az 1333-ik évi papi tizedek rovatában.

Régi kőtemploma a XIV. század elejéről való. A község 1595-től már református anyaszentegyházhoz tartozott, a templom a falu szélén némi magaslaton fekszik, körülötte az egykori kőlostor nyomai látszanak.

A keleti fekvésű vastag falazatú templomépület nyugati oldalán díszes fő és délről kisebb szerű ajtóval bír. A hajónál jóval kisebb a kerek apszissal ellátott szentély, mely körboltozatú, s rajta délre egy és keletről két kis ablakocska található. A templom melletti fa haranglábon egy régi kis harang csüng e felirattal „Sanctus Paulusora pro nobis!” – kétségtelen a kisbereg-i pálosok maradványa. Egyik ezüst áldozati pohárt 1646-ban csináltatták. Anyakönyve 1765-től kezdődik. 1829-ben a régi templom megújított. Karzattal, körszékkal ellátott, de azért a tiszteletreméltó ódonyságot megőrizte.

Érdekes a helységnek régi magyar feliratú pecsétnyomója, 1557, tehát I. Ferdinánd korából való. E kerek és kistallér nagyságú pecséten, melyet ékes perem fut körül, egy pajzs van jó mélyen vésve, melynek alját s két oldalát két ágas bogas leveles, felül tulipánalakú tölcserben végződik. A pajzs felső részében nagy kicsúcsosodás látható.

A pajzs közepén alsó csúcsától fölfelé a helynévre vonatkozó tekervényes nagy kígyó látható, emelkedő helyzetben, feltátott szájjal. A kígyó mellett jobbra IIHS betűk s balra pedig az évszám 1557. A pajzs fölött korona helyett az egyenlőtlen betűkkel írt név „Kegios” (Kígyós) látszik.”

Kígyósiak Kígyóson

• Folytatás az 1. oldalról •

A kígyósi monda

Régen a Szernye-mocsár nádasával és ingoványaival egészen a dombokig nyúlt fel. A környező hegyeket és halmokat hatalmas erdőrengések borították. Az egyik domb tisztán álló kunyhóban élt egy öreg remete egyetlen leányával, Rózsikával. Valamikor a király első vitézei közé tartozott, felesége pedig egyike volt az ország legszebb asszonyainak. Asszonya azonban hűtlennül elhagyta, s a vitéz a király kegyeit is elvesztette. Emiatt fényes lovagi öltönyét fölcserélte a remeték durva darócruhájával. Minden öröme egyetlen leányában, a világszép Rózsikában volt.

Rózsika a remete kunyhó környékét valóságos tündéerkertté varázsolta. Nagyon szerette a virágokat, ápolta, öntöztette őket. Egy napon, amikor éppen a virágait locsolgatta, lovas vitéz ugrott elő a vadonból. Mielőtt a lány apjához futhatott volna, a vitéz leugrott a lováról és mosolyogva feléje nyújtotta kezét.

Az öreg remete szívélyesen fogadta az ifjú vitézt, aki elmesélte, hogy a háborúba induló király hadából való. Itt tartanak pihenőt a

közelben. Ettől a naptól kezdve az ifjú dalia mindennapos vendég volt a remetelakban. A két fiatal szív szerelemre lobbant. Az ifjú megfogadta, hogyha szerencsésen visszatér a hadjáratból, feleségül veszi és birtokára viszi a lányt.

Eljött a búcsúzás napja. A királyi tábor sátort bontott. Rózsika izgatottan tett-vett. Virágfüzérrel díszítette fel azt a padkát, ahol üldögeálni szoktak. Már mindennel kész volt, amikor eszébe jutott, hogy a legszebb rózsafáról szakít egy pár szál virágot, amit majd szerelmese sisakjához tűz. Hadd emlékeztesse őrá e pár szál rózsza a nagy úton. Nem vette észre a rózsabokor tövében lapuló mérges kígyót, és amikor a rózsza után nyúlt, a kígyó megmarta.

Az ifjú vőlegény, aki vágtatva érkezett a búcsúzásra, már holtan találta szerelmesét. A bánattól az öreg remete is magába roskadt.

Nagy fájdalmat érzett az ifjú vitéz és fogadalmat tett: ha épségben visszatér a hadjáratból, ő is remeteségben tölti le hátralévő életét kedve sírja mellett. Fogadalmát meg is tartotta.

Az ifjú remetét sokan felkeresték bánatában, sőt egyes családok le is telepedtek hajléka körül. Lassan kis falu fejlődött ki itt, amelyet a szomorú történet emlékére Kígyósnak neveztek el.

Iskolai hírek

Iskolánkban a mindennapi oktató-nevelő munkán túl arra is törekszünk, hogy tanulóinknak a szabadidő hasznos eltöltésére is minél több lehetőség legyen.

Az érdeklődők ismerkedhetnek a német nyelvvel. Az irodalmi szakkörön részt vehetnek azok, akik szívesen szerepelnek az iskolai rendezvényeken. Az alkotni vágyók rajz és kézműves szakkörön ügyeskedhetnek. Népszerű a főzőszakkör, a gyerekek szívesen sütnek, főznek együtt. Szakkörök keretében készítjük fel a gyerekeket a különböző tantárgyi versenyekre is. A gyerekek számítástechnikai tudásukat az informatikai szakkörön bővíthetik.

Az állandó szakkörökön túl lehetőség van arra is, hogy az iskola határát átlépve, megyei

szintű rendezvényekre is eljussanak tanulóink. Így részt vettünk a „Gesztenyegalopp” elnevezésű ügyességi versenyen Békéssámszonon, majd a Békéscsabán megrendezett honvédelmi versenyen is. Jó kapcsolatot ápolunk a békéscsabai TIT-tel, az ő jó voltukból érdekes csillagászati előadáson vehettek részt a felsős tanulók.

Iskolánk nyertese annak a pályázatnak, melynek keretében mobil közösségi tér kialakítására kerül sor sport- és játékeszközök segítségével. A pályázati program részeként közösségi délutánt szerveztünk a gyermekeknek szeptember 25-én.

A mozogni vágyók a diáksport napján ügyesen szerepeltek, hasznos mozgásos tevékenységekben vehettek részt.

• Folytatás a 3. oldalon •

Iskolai hírek

• Folytatás a 2. oldalról •

Állandó sportolási lehetőséget jelent a foci, a kézilabda és a szivacskezilabda, melyek szervezett keretek között működnek iskolánkban.

A DÖK bevételeinek növelésére és a környezettudatos magatartás kialakítására is törekedve rendszeresen gyűjti a papírhulladékot. Októberben több, mint ötvenezer forinttal gyarapodott a DÖK kasszája a szorgos gyűjtésnek köszönhetően.

A pályaválasztás előkészítésére és a döntés megkönnyítésére hetedik és nyolcadikos tanulók részt vettek a Békéscsabán megrendezésre került Pályaválasztási vásáron.

A közelmúltban szintén pályázati lehetőség teremtette meg a feltételeit egy iskolai egészségvédelmi délután megrendezésének. Ezen a délutánon a mozgás és az egészséges táplálkozás volt a főszerep. A tanulók teljesítményeikért apró ajándékokat is kaptak.

A tanulóinkat segítjük abban is, hogy szervesen eljuthassanak a Békéscsabai Jókai Színház előadásaira. Ebben az évadban 53 tanulóknak van színházbérlete.

Természetesen kiemelt feladatunk a tanulás, de hisszük, hogy a sokoldalú személyiségfejlesztéshez mindezek a programok hatékonyan hozzájárulnak.

Pelyhéné Lipták Gabriella

*„Ünnep, oly szép a gyertya, ha ég,
A szeretet asztalánál ott ülünk mindannyian.
Hó és hideg, de a szándék meleg,
A kevés is több lesz, ha a szíved adod bele.”*

Az EDDA soraival kérem Önöket arra, hogy ha tehetik, járuljanak hozzá ahhoz, hogy a Kárpát-alján lévő Kígyós településen élő gyermekek kártyája szebb lehessen. Édességet és játékokat szeretnénk vinni az ünnepekre, hogy a most nélkülözni kényszerülő gyermekek az ünnepi pillanatokban igazán boldogok lehessenek. Aki törekvésünkkel egyetért, az az iskolában leadhatja adományát, melyet terveink szerint december 21-én személyesen vinnénk el a kárpát-aljai kigyósi gyerekeknek.

Segítő szándékukat köszönjük:

Pelyhéné Lipták Gabriella

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT TÁJÉKOZTATÓJA

A Gyermekjóléti Szolgálat célja: a működési területén élő gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettség megelőzése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése.

A veszélyeztetettség megelőzése érdekében beszéltünk a kimenőről, az alkoholról, most a **cigarettről**, az elkövetkezendőkben a drog hatásairól, majd az elhanyagolásról, bántalmazásról.

Hiába van az, hogy a szülők nem szeretnék tudni róla, és elhessegetik a gondolatot, a valóságban a tinik és a fiatalok nagy része, amint lehetősége adódik rá, kipróbálja.

Még a felnőtté válás előtt beszélnünk kell arról a fiatallal, hogy valójában mi a cigaretta és hogyan hat a szervezetükre.

Az alábbiakban arról olvashatunk, hogy milyen veszélyes vegyületek vannak a cigarettákban, hogy miért ne dohányozzanak:

- Nikotin, Piridin, Kátrány, Szénmonoxid, Kadmium, Nitrogén-dioxid, Ammónia, Hidrogén-szulfid, Hidrogén-cianid, Arzén, Fenol, Benzol, Formaldehid, Akrolein

http://www.kamaszpanasz.hu/hirek/drog_cigi_alkohol/7569/mi-van-a-cigarettaban.

Mi szülők azt tehetjük, hogy már szinte óvodás kortól (természetesen az életkornak megfelelően) beszélünk róla, elmondjuk, hogy melyek a dohányzás káros hatásai a szervezetükre nézve.

Azok a szülők, akik dohányoznak, lehetőleg ne a gyermekeik közelében tegyék.

• Folytatás a 4. oldalon •

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT TÁJÉKOZTATÓJA

• Folytatás a 3. oldalról •

A **szülő/szülők** a beszélgetés mellett a mindennapi és a társas viselkedéssel is taníthatnak, és **példát mutathatnak**.

Tanácsok fiataloknak:

- Ha már dohányzol, idegenektől ne fogadj el dohányt, bármi lehet benne!
- Minél előbb szokj le a dohányzásról, árt az egészségednek, és a környezetednek is!

Süliné Forró Zsuzsanna

Az avar és kerti hulladék égetésének idejét a helyi rendelet szabályozza. Ezzel kapcsolatban felkerestek, hogy szóljunk néhány szót arról, hogy az égetéssel nem csak a levegőt szennyezzük, de saját egészségünkre is káros hatással van. Ennek elkerülése céljából, szeretnénk pár gondolatot megosztani Önökkel, a Földünk megóvásának egyik lehetséges alternatívájáról a komposztálásról.

Miért jó a komposztálás?

A háztartási hulladék körülbelül egyharmada szerves anyag, amely az idők folyamán lebomlik, és újrahasznosítható lesz, és nem kell vegyszerekre költenünk.

„Nagyapáink tudták, hogy a komposzt fokozza a talaj aktivitását, **javítja víz-, hő- és levegőgazdálkodását, növeli tápanyagtároló képességét**. Ugyancsak tapasztalták, hogy a komposzt **hormon hatású anyagai** serkentik a növényi növekedést, és erősítik a növények

ellenálló képességét a kórokozókkal és a kártevőkkel szemben. A komposztálás emellett *arra is jó, hogy ne kelljen elégetni a fölöslegessé vált ágakat, illetve kukába dobni a zöldségek fagyaszttásra nem alkalmas részeit, a rothadásnak indult gyümölcsöket.*”

(http://www.evamagazin.hu/mai_tipp_oko/16263_komposzt.html)

Válasszuk a komposztálást, hogy csökkentsük

- a kiadását a szemét elszállításával,
- az elszállítandó hulladék mennyiségét,
- a levegőszennyezést!

Fontos tudnunk, hogy azzal, hogy ha nem égetjük el az avart és a kerti hulladékot, nemcsak csökkentjük a légszennyezést, de komposztot használhatunk tőzeg helyett. Ezzel is hozzájárunk a környezet és a **természet védelméhez**.

Kérjük Önöket is, hogy vegyenek részt a szelektív hulladékgyűjtésben és a házi komposztálásban. Fontos hogy megőrizzük a természet védelmét!

Gondolom, már hallották azt az idézetet egy bölcs indián szájából, sok-sok éve: „**A földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.**” Ő figyelembe vette fiait, unokái és az azt követő generációk érdekeit is, tegyük meg ezt mi is.

Süliné Forró Zsuzsanna

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat **RUHA-OSZTÁST** tart 2015. november 25-én 9–17 óráig a Művelődési Ház kistermében.

SZAK

Süliné Forró Zsuzsanna

Őszi, téli közlekedés: változnak a látási- és útviszonyok

Az őszi, illetve téli hónapokban a közúti balesetek jellemző oka, hogy a gépjárművezetők nem az időjárási-, látási- és útviszonyoknak megfelelően közlekednek. Ebben az időszakban a legtöbb problémát a csúszós út és a romló látási viszonyok jelentik.

A járművezetőknek figyelembe kell venniük ezeket a körülményeket és a biztonságos közlekedés

érdekében gondot kell fordítaniuk járműveik átvizsgálására, karbantartására. Elengedhetetlen az akkumulátor, a gumibroncsok, a világítás és a fékrendszer ellenőrzése. Fontos a jól működő ablaktörlő, a jégkaparó, a jégoldó spray, a megfelelő ablakmosó folyadék, páramentesítő.

• Folytatás az 5. oldalon •

Őszi, téli közlekedés: változnak a látási- és útviszonyok

• Folytatás a 4. oldalról •

Gyakori, hogy a szélvédő menet közben belülről párasodni kezd. Veszélyes, ha a jármű vezetője nem vagy nem jól lát ki a szélvédőn, ezért a szellőztető-, illetve a párárt leszártító fűtőberendezésnek is jól kell működnie. Tanácsos száraz törlőt is bekészíteni a kesztyűtartóba.

A köd, a szitáló eső, a nedves, csúszós utak az év utolsó és első hónapjaiban mindennaposok válnak. A látótávolság jelentősen lecsökkenthet, így a szembejövő forgalom már csak nagyon közelről észlelhető, illetve a közeledő jármű távolsága, sebessége rendkívül nehezen becsülhető meg. Ezért az előzés fokozott körültekintést igényel. Főleg éjszaka, de nagyon gyakran a nappali órákban is jellemző lesz a fagypont körüli hőmérséklet. A száraz és a nedves útszakaszok

hirtelen válthatják egymást. Nagyobb követési távolságot kell tartani, lassabban kell vezetni, így kisebb a balesetek bekövetkezésének kockázata. Rossz manőverezés esetén pedig a hibák könnyebben korrigálhatóak.

Az izzók fényereje sokévi használat után akár a felére is csökkenhet. A különböző szennyeződések, sár és vízpermet jelentősen ronthatják a fényerőt, ezért rendszeresen ellenőrizni kell a fényszórók állapotát. Az őszi, téli közlekedésre való felkészülésben a „Látni és látszani” kampány keretén belül Békés megyében is szervizek és optikák segítik díjmentes vizsgálatokkal a közlekedőket.

Az akció részletei a <http://www.latnieslatszani.hu/> oldalon olvashatóak.

BÉKÉS MEGYEI
RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Csúszásveszély: előzzük meg a baleseteket!

Az őszi időszakban jellemző, hogy mezőgazdasági gépek, illetve más járművek a mellékutakról sarat hordanak fel az úttestre.

Az őszi földmunkák idején jellemző, hogy főként mezőgazdasági gépek, illetve az azokat kísérő járművek sarat hordanak fel az aszfaltozott utakra. Napokig tartó esőzések idején nem csak a munkagépek, hanem a földes mellékutakon közlekedő, majd a szilárd burkolatú utakra felhajtó más járművek vezetői is előidézhetnek veszélyhelyzeteket. A sártól csúszóssá válik az úttest felülete, párás, ködös napszakokban, illetve esőzés idején pedig tovább fokozódik a balesetveszély.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény rögzíti, hogy „a közutat, a közúti jelzést megrongálni, beszennyezni, a közútra a közlekedés biztonságát vagy zavartalanságát hátrányosan befolyásoló tárgyat kitenni, kidobni nem szabad. Aki a közutat vagy a közúti jelzést megrongálta, beszennyezte vagy a közútra a közúti közlekedés biztonságát, zavartalanságát hátrányosan befolyásoló tárgyat juttatott, köteles a keletkezett veszély elhárításáról gondoskodni,

illetőleg ameddig az nem lehetséges, a veszélyről a közlekedés többi résztvevőjét tájékoztatni. Az a járművezető, aki a közúti jelzés olyan rongálását, beszennyezését észleli, vagy a közútra került olyan akadályt lát, amely a közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztet, köteles erről a rendőrséget vagy a közút kezelőjét értesíteni, és – amennyiben erre lehetősége van – a veszélyt a közlekedés többi résztvevőjének jelezni vagy azt elhárítani (mérésneklni).”

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (KRESZ) a fentiekben túlmenően azt is előírja, hogy „földútról szilárd burkolatú útra való ráhajtás előtt a járműről a rátapadt sarat – amely a szilárd burkolatú utat beszennyezheti – el kell távolítani.”

A balesetek megelőzése érdekében a rendőrség kéri a járművezetőket, hogy tartsák be a jogszabályok előírásait. A felsoroltak mellett az is fontos, hogy olyan utakon, amelyekre földutakról is fel lehet hajtani, fokozott óvatossággal közlekedjenek. Sebességüket ne a megengedett

• Folytatás a 6. oldalon •

Csúszásveszély: előzzük meg a baleseteket!

• Folytatás az 5. oldalról •

sebességhatárhoz, hanem az útviszonyokhoz igazítsák. Ha nagyobb sebességgel érkeznek sáros, csúszós útszakaszhoz, kerüljék a hirtelen kormánymozdulatokat és az intenzív fékezést. Motorfékkel próbálják meg csökkenteni sebességüket, elkerülni a megcsúszást.

Amennyiben úgy látják, hogy a sárfelhordás miatt balesetveszélyes helyzet alakult ki, értesítsék a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység-irányítási Központját a 112-es egységes segélyhívón.

BÉKÉS MEGYEI
RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

HIRDETÉS

A Pál-ligetben portát szeretnék vásárolni!
Telefon: 06-20/2309275

Jelentkezési feltételek

- önkéntes jelentkezés;
- magyar állampolgárság;
- magyarországi lakhely;
- betöltött 18. életév;
- büntetlen előélet;
- beosztásnak megfelelő iskolai végzettség (minimum 8. ált.isk.);
- megfelelő egészségügyi, pszichikai és fizikai alkalmasság.

Járandóságok

- igény alapján laktanyai elhelyezés;
- havi illetmény, pótlékok és illetménykiegészítés;
- egyéb bérén kívüli juttatások;
- egészségügyi, kulturális és üdültetési intézmények igénybevétele;
- családalapítási támogatás;
- kedvezményes étkeztetés.

További információk:
<http://www.hadkiegeszites.hu>

JELENTKEZZ SZERZŐDÉSES KATONÁNAK!
KERÜLJ A LEGJOBBAK KÖZÉ!

HAVI ÜGYELETI BEOSZTÁSOK

2015. NOVEMBER

16. Dr. Gurbity Gábor	21. Dr. Gurbity Gábor	26. Dr. Marossy László
17. Dr. Berczi István	22. Dr. Gurbity Gábor	27. Dr. Marossy László
18. Dr. Hunya Sarolta	23. Dr. Gurbity Gábor	28. Dr. Marossy László
19. Dr. Marossy László	24. Dr. Berczi István	29. Dr. Marossy László
20. Dr. Gurbity Gábor	25. Dr. Hunya Sarolta	30. Dr. Gurbity Gábor

2015. DECEMBER

1. Dr. Berczi István	11. Dr. Hunya Sarolta	22. Dr. Berczi István
2. Dr. Hunya Sarolta	12. Dr. Hunya Sarolta	23. Dr. Hunya Sarolta
3. Dr. Marossy László	13. Dr. Hunya Sarolta	24. Dr. Hunya Sarolta
4. Dr. Berczi István	14. Dr. Gurbity Gábor	25. Dr. Hunya Sarolta
5. Dr. Berczi István	15. Dr. Berczi István	26. Dr. Marossy László
6. Dr. Berczi István	16. Dr. Hunya Sarolta	27. Dr. Marossy László
7. Dr. Gurbity Gábor	17. Dr. Marossy László	28. Dr. Gurbity Gábor
8. Dr. Berczi István	18. Dr. Gurbity Gábor	29. Dr. Berczi István
9. Dr. Hunya Sarolta	19. Dr. Gurbity Gábora	30. Dr. Berczi István
10. Dr. Marossy László	20. Dr. Gurbity Gábor	31. Dr. Berczi István
	21. Dr. Gurbity Gábor	

2016. JANUÁR

1. Dr. Gurbity Gábor	2. Dr. Berczi István	3. Dr. Berczi István
----------------------	----------------------	----------------------